

**Uchwała Nr XLI/ 291/ 2013
Rady Gminy w Czarnocinie
z dnia 30 grudnia 2013r.**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
na lata 2014-2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) - Rada Gminy Czarnocin uchwala, co następuje:

§ 1.

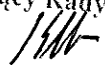
Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2016, którego treść stanowi załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czarnocin..

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Kazimierz Warszawa

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2014– 2016

WSTĘP

Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające godność oraz podstawowe prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. Z badań dotyczących rodziny, a także obserwacji życia społecznego wiadomo, że ludzie bardzo niechętnie przyznają się do przemocy wewnątrz rodziny. W Polsce trudno w sposób jednoznaczny określić skalę zjawiska przemocy w rodzinie nie tylko na poziomie ogólnym, ale również i lokalnym.

Najważniejsze informacje na temat przemocy w rodzinie

Przemoc - to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Przemoc:

- 1) **Jest intencjonalna** - jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
- 2) **Utrudnia samoobronę z uwagi na wyraźną asymetrię sił** - w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy.
- 3) **Narusza prawa i dobra osobiste** - sprawca wykorzystuje przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.)
- 4) **Powoduje cierpienie i szkody** - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.

Rodzaje przemocy:

- **przemoc fizyczna** to zadawanie bólu fizycznego i/lub obrażeń fizycznych, bądź grożenie obrażeniami np.: uderzenie, ciągnięcie za włosy, kopanie, uderzanie jakimś przedmiotem, pchnięcie nożem itp.,
- **przemoc seksualna** to kontakt seksualny bez zgody; wykorzystywanie seksualne lub kontakty wymuszone siłą, w tym pieszczoty, stosunek seksualny, dotykanie narządów płciowych itp.,
- **przemoc emocjonalna** to krytykowanie, poniżanie, obmawianie, obrażanie, wmawianie choroby psychicznej i inne działania mające na celu podważenie poczucia własnej wartości,
- **przemoc ekonomiczna** to bezprawne finansowe wykorzystanie i/lub kontrolowanie środków niezbędnych do utrzymania ekonomicznej niezależności ofiary; uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej lub wymuszenie pracy nieodpłatnej, ograniczenie dostępu do wspólnych zasobów itp.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest wyzwaniem dla każdego, kto z racji wykonywanej profesji, pełnionej funkcji czy osobistego bądź zawodowego zaangażowania podejmuje trud przeciwstawienia się ogromowi krzywd, jakich doświadcza wiele rodzin w swoich domach. Podejmowanie działań w takich sytuacjach wymaga wiedzy i profesjonalnych umiejętności, tak aby skutecznie powstrzymać sprawców przemocy i nie przyczyniać się do pogarszania sytuacji ofiar. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które - choć odwieczne - dopiero od kilkunastu lat istnieje

w świadomości społecznej w naszym kraju i jest przedmiotem świadomych, skoordynowanych działań zaradczych.

Aby przerwać złą kulturę milczenia wokół pojedynczej ofiary i zmienić jej sytuację, oczywiście nie wystarczy wiedzieć, że w Polsce występuje przemoc w rodzinie i że jest ona przestępstwem.

Nie wystarczy nawet motywacja do pomagania. Potrzebne są konkretne umiejętności - stąd pytanie o metody skutecznych oddziaływań. Ale to jeszcze nie wszystko - istotną rolę odgrywają emocje i przekonania osób pomagających.

Aby osiągnąć zamierzony cel, niezbędne jest podejmowanie działań przez reprezentantów wielu służb, a co ważniejsze, muszą oni działać razem. W ten sposób mogą zyskać większą skuteczność, wspierać się nawzajem, unikać zarówno wypalenia z powodu nieskuteczności wysiłków, jak i powielania tych samych działań oraz podejmowania sprzecznych kroków. Warto, żeby przedstawiciele różnych służb zajmujący się przemocą domową znali się i mieli ze sobą dobry kontakt.

Pomoc społeczna jest ogromnie istotnym ogniwem przeciwdziałania przemocy domowej, dysponuje bowiem szczegółową wiedzą o poszczególnych rodzinach i określonych możliwościach pomagania. Do jej działań konieczność posługiwania się Niebieskimi Kartami wprowadziła ustawa o pomocy społecznej.

Kolejną ważną instytucją, która z racji swoich kompetencji musi włączać się do lokalnego systemu pomagania ofiarom pomocy domowej, jest gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych. Rozpoczynając sprawy nakierowane na zobowiązanie do leczenia osób uzależnionych od alkoholu, często ma do czynienia z sprawcami przemocy. Samo zobowiązanie do leczenia odwykowego nie jest w stanie zatrzymać przemocy, nawet jeśli sprawca podejmie leczenie. Nadużywanie alkoholu, chociaż w wysokim stopniu koreluje z przemocą, nie jest uważane za jedyny czynnik sprawczy.

Przyglądając się zadaniom i kompetencjom instytucji oraz służb działających w środowisku lokalnym można stwierdzić, że przynajmniej teoretycznie wszystkie rodzaje pomocy są dostępne dla ofiar przemocy w rodzinie. W praktyce wygląda to inaczej, a z doświadczeń osób pomagających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie wynika, że zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy nie mogą być realizowane niejako przy okazji innych działań. Konieczne są zatem szkolenia oraz zmiana postaw - i to nie tylko na poziomie instytucjonalnym czy społecznym, ale także na osobistym.

Rozdział I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Podstawy prawne działań związanych z realizacją programu:

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie jest:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r. poz. 1356 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182).

2. Cele strategiczne programu:

- Stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie bądź zagrożonych uwikłaniem w zjawiska przemocy,
- Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie,

- Zwiększenie zasobów potrzebnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami,
- Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie,
- Poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy, jego rozmiarów, skutków społecznych oraz efektywności podejmowanych działań,

3. **Odbiorcy programu:**

- Rodziny i osoby borykające się z przemocą w rodzinie bądź zagrożone zjawiskiem przemocy,
- Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi bądź zagrożonymi przemocą.

4. **Członkowie Zespołu:**

Członkowie Zespołu będą współpracować ze służbami i instytucjami włączonymi do lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy:

- Urzędem Gminy w Czarnocinie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czarnocinie,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej,
- Komendą Powiatową Policji w Kazimierzy Wielkiej,
- Sądem Rejonowym w Kazimierzy Wielkiej – Zespołem Kuratorów Sądowych,
- Zakładem Opieki Zdrowotnej w Czarnocinie,
- Samorządową Szkołą Podstawową w Sokolinie,
- Samorządową Szkołą Podstawową w Czarnocinie,
- Publicznym Gimnazjum w Cieszkowach,
- Instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Punktem Konsultacyjno – Informacyjnym w Czarnocinie.
- Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną,

Każdy podmiot prawny funkcjonujący na terenie Gminy Czarnocin, którego działalność statutowa nie jest nastawiona na zysk może ubiegać się o dotację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. **Realizatorzy profesjonaliści:**

Osobom mającym specjalistyczne wykształcenie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie mogą być zlecone do realizacji w formie umowy zlecenia, zadania w ramach Gminnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Rozdział II

ZADANIA Z ZAKRESU GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I SPOSOBY ICH REALIZACJI

I. Koordynacja działań lokalnych podmiotów.

1. Działalność Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Cel funkcjonowania Zespołu – szybsze i skuteczniejsze podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb.

A. Skład Zespołu został określony Zarządzeniem Nr 133/2012 Wójta Gminy z dnia 11 października 2012r.

B. Zespół realizuje następujące zadania:

- Podejmowanie działań interwencyjnych w sprawach przemocy domowej,
- Opracowywanie na bieżąco adekwatnych strategii postępowania w przypadkach rozpoznawania i zgłoszenia przemocy domowej w sytuacjach tego wymagających,
- Tworzenie projektów aktów prawnych dotyczących gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Inspirowanie nowych rozwiązań na terenie Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Opracowanie propozycji współdziałania z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz propozycji oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- Gromadzenie informacji na temat miejsc w ośrodkach wsparcia i możliwości udzielania pomocy,
- Podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie,
- Występowanie z wnioskiem do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawach o znęcanie się nad rodziną,
- Występowanie do Komendy Powiatowej Policji w Kazimierzy Wielkiej z wnioskiem o podjęcie działań interwencyjnych przez dzielnicowego lub innych działań prewencyjnych w sprawach, gdzie ujawniono zagrożenie przemocą w rodzinie,

2. Utworzenie Punktu Interwencji Kryzysowej przy Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym.

Zadania Punktu:

- Udzielanie pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej, terapeutycznej w ramach działającego Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie.

3. Procedura interwencji w Czarnocinie – „Niebieska Karta”

Niebieska Karta to procedura interwencji wobec przemocy w rodzinie, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia występowania przemocy.

Głównym celem „Niebieskiej Karty” jest zdiagnozowanie przemocy i usprawnienie pomocy proponowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym. Podstawą skuteczności procedury i proponowanej pomocy jest współpraca specjalistów różnych służb stykających się z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie.

I. Systematyczna edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie:

- Podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w realizację programu, świadczących pomoc na rzecz rodzin, u których występuje przemoc,
- Organizowanie konferencji, seminariów dla osób, instytucji zaangażowanych w realizację programu, w tym szkolenia w zakresie prowadzenia mediacji rodzinnych i rówieśniczych.

Rozdział III

ŚRODKI FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Źródła finansowania Programu:

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2014 - 2016 są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział IV

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Oczekiwane efekty realizacji programu:

Spodziewanymi efektami realizacji Gminnego Programu Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2016 w Gminie Czarnocin są:

- 1) Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie
- 3) zwiększenie wrażliwości społecznej wobec aktów przemocy,
- 4) podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie;
- 5) zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 6) zwiększenie skuteczności oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie,
- 7) zmniejszenie skutków psychologicznych wynikających z przemocy,
- 8) zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemoc,
- 9) nabycie umiejętności asertywnych zachowań przez osoby i rodziny dotknięte

bądź zagrożone zjawiskiem przemocy domowej.

2. **Sposób kontroli realizacji projektu:**

Każdy z realizatorów Programu corocznie będzie dostarczał informacje dotyczące ilości podjętych działań interwencyjnych i pomocowych na rzecz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie, jak również zrealizowanych założeń Programu w terminie do 31 stycznia każdego roku.

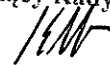
Wójt Gminy składa informację zbiorczą z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, opracowane przez Przewodniczącego w terminie do końca I kwartału roku następnego.

Stały monitoring Programu prowadzony jest przez Przewodniczącego Programu, Gminną Komisję Rozwiązywania Programów Alkoholowych oraz Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

3. **Czas realizacji Programu:**

Program realizowany będzie w latach 2014 – 2016.

Przewodniczący Rady Gminy

Kazimierz Warszawa

Uzasadnienie do Uchwały Rady Gminy w Czarnocinie w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2016

W dniu 11 października 2012 r. Zarządzeniem Wójta Gminy został powołany Zespół Interdyscyplinarny do którego należy w szczególności diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie i podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą.

W celu skutecznego przeciwdziałania pogłębianiu się kryzysów i narastaniu problemów w rodzinach niezbędne jest utworzenie profesjonalnego systemu poradnictwa do zapewnienia skutecznego rozwiązywania problemów rodzin i ich kryzysów. Dlatego też, koniecznym jest opracowanie i realizacja lokalnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania takie nakłada na organy administracji rządowej i samorządowej ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Przewodniczący Rady Gminy

Kazimierz Warszawa